

Wstęp

Nauczyciel codziennie staje w obliczu nowych wyzwań, zagrożeń, szans i możliwości, które są uwarunkowane zmianami zachodzącymi we współczesnym świecie. Dlatego zawód ten wymaga profesjonalnego, dostosowanego do potrzeb nowoczesnej oświaty kształcenia studentów na kierunkach pedagogicznych. Równie ważne jednak jest stworzenie nauczycielom już pracującym możliwości ustawicznego rozwoju, szczególnie w tych obszarach, które podlegają zmianom (np. sprostanie wymaganiom związanym z edukacją włączającą czy wykorzystanie nowoczesnych technologii).

Warto również zwrócić uwagę na fakt, że specyfika tego zawodu związana jest z codzienną ekspozycją oraz oceną wychowanków, rodziców i organów zarządzających. Te wszystkie czynniki mogą przyczyniać się do nadmiernego odczuwania stresu i zaburzeń o podłożu psychicznym. Dlatego w niniejszej publikacji szczegółowo zostały omówione ważne (a niestety często nadal pomijane i lekceważone) aspekty z tym związane, takie jak rozwijanie kompetencji społecznych, emocjonalnych i moralnych zarówno u nauczycieli, jak i wychowanków.

Kolejnym ważnym zagadnieniem jest kształcenie przyszłych nauczycieli, ze szczególnym zwróceniem uwagi na kształcenie praktyczne, które od wielu lat jest bolączką wielu uczelni pedagogicznych. Treści tu zawarte są odpowiedzią na zgłaszane potrzeby studentów, jak również młodych nauczycieli. Staraliśmy się stworzyć kompendium wiedzy zarówno teoretycznej, jak i praktycznej. Wszystkie poruszone w niniejszej publikacji zagadnienia stanowią znaczący wkład w kształtowanie nauczycielskiej profesji w jej osobistym wymiarze. Mamy nadzieję, że jej treść przyczyni się do dojrzałego i odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej przez studentów kierunków nauczycielskich.

Należy dodać, że opis w części praktycznej dotyczy modelu praktyk wypracowanego w ramach projektu „Dobre praktyki – dobrzy nauczyciele – skuteczna

szkoła”, który Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie realizowała przy współpracy z partnerami przez cztery lata. Dlatego, oprócz modelowych rozwiązań, zamieszczone zostały również opisy realizacji poszczególnych działań oraz refleksje studentów, nauczycieli z placówek oraz opiekunów merytorycznych z ramienia APS.